

Sygn. akt V KK 104/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Wępa

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zbigniewa Siejbika,
w sprawie **S. B.**

skazanego z art. 200 § 1 kk w zb. z art. 201 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 października 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 13 listopada 2013 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 11 czerwca 2013 r.,

**1. uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w S. w części dotyczącej kwalifikacji
prawnej czynu przypisanego skazanemu S. B. oraz podstawy
wymiaru kary - w zakresie, w jakim powołano w nich art. 201 kk,
art. 11 § 2 kk i art. 11 § 3 kk, i przepisy te eliminuje z tej
kwalifikacji i podstawy wymiaru kary;**

2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy, wyrokiem z dnia 11 czerwca 2013 r., uznał S. B. winnym tego, że w listopadzie 2011 roku w S. wielokrotnie doprowadził małoletniego poniżej 15 lat – R. B. do poddania się czynności seksualnej, tj. czynu z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 201 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, na podstawie art. 41a § 2 k. k. orzekł zakaz zbliżania się do brata R. B. na okres 5 lat. Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją oskarżonego i jego obrońcy, w których zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych oraz naruszenie prawa procesowego. Po rozpatrzeniu tych apelacji Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 13 listopada 2013 r. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając wniesione apelacje za oczywiście bezzasadne.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając obrazę przepisu postępowania, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 455 k.p.k. poprzez niepoprawienie błędnej kwalifikacji prawnej przy niezmiennych ustaleniach faktycznych w sprawie i nie wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej czynu art. 201 k.k. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej wniósł o poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu w wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 czerwca 2013 r., poprzez wyeliminowanie przepisów art. 201 k. k. i art. 11 § 2 k. k. oraz art. 11 § 3 k.k. z podstawy prawnej wymierzonej skazanemu kary pozbawienia wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony w kasacji zarzut jest zasadny.

W realiach sprawy nie budzi wątpliwości, że sądy orzekające błędnie zakwalifikowały przypisany S. B. czyn jako wyczerpujący znamiona z art. 200 § 1

k.k. w zb. z art. 201 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wynika, że oskarżonemu przypisano, iż w listopadzie 2011 r. w S. wielokrotnie doprowadził swojego brata R. B., małoletniego poniżej lat 15, do poddania się czynności seksualnej, co zdaniem Sądu orzekającego uzasadniło kwalifikację z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 201 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Wyrokowy opis czynu nie wskazywał, że czynności seksualne miały miejsce wobec brata sprawcy. Skarżący trafnie wskazał, że strona przedmiotowa przestępstwa z art. 201 k.k. obejmuje wyłącznie obcowanie płciowe, natomiast nie wypełnia znamion kazirodztwa inna czynność seksualna. Zachowanie skazanego wyczerpało jedynie znamiona czynu z art. 200 § 1 k.k.

Wprawdzie strony w zwykłym środku odwoławczym nie podniosły zarzutu obrazy prawa materialnego przez błędne zakwalifikowanie czynu w wyroku Sądu pierwszej instancji, nie mniej jednak, zgodnie z art. 455 k.p.k. niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, na sądzie odwoławczym ciąży powinność poprawienia błędnej kwalifikacji prawnej czynu, przy niezmienionych ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku sądu pierwszej instancji. Skoro Sąd odwoławczy zaaprobował poczynione ustalenia faktyczne, to tym samym winien był poprawić błędną kwalifikację prawną, a skoro tego nie uczynił, to dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 455 k.p.k. W opisie czynu zarzuconego i przypisanego S.B. brak było znamienia obcowania płciowego w stosunku do brata, opisującego stronę przedmiotową czynu z art. 201 k.k., zatem brak było podstaw do przypisania skazanemu przestępstwa z art. 201 k.k.

Z motywów wyroku Sądu Rejonowego wynika, że wadliwie przyjęta kwalifikacja z art. 201 k.k. nie miała przełożenia na wymiar kary jako okoliczność obciążająca, gdyż w oparciu o przepisy art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono sprawcy karę 2 lat pozbawienia wolności, a więc w najniższym wymiarze przewidzianym w art. 200 § 1 k.k.

W świetle tych uwarunkowań, dzieląc zarzut postawiony w kasacji, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że konieczne w tej sytuacji naprawienie uchybienia podniesionego przez skarżącego jest możliwe w drodze częściowego uchylenia zaskarżonego wyroku i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego wyłącznie w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu oraz

podstawy wymiaru kary – w zakresie, w jakim powołano w nich art. 201 k.k., art. 11 § 2 k.k. i art. 11 § 3 k.k., przez wyeliminowanie tych przepisów z kwalifikacji prawnej i podstawy wymiaru kary.

Kierując się powyższymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.